

ODPIS

192

194

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 28 listopada 1946 r. w Łodzi. Sędzia Sędca III rejonu
Sądu Okręgowego w osobie Sędziego S. Kraytanowskiej przesłuchał
niżej wymienionego w charakterze świadka. Świadek sznał co nastę-
puje: - - - - -

Imię i nazwisko Fogel Ryszard. Wiek: 1.53. Imiona rodziców: Edmund
i Natalia. Miejsce zamieszkania Łódź, [REDACTED]. Zajęcie:

adwokat. Wyznanie ewangelik. Karalność: niekarany. - - - - -

Z okazanych mi fotografii /świadkowi okazano fotografie SS-mannów/
nie rozpoznaję żadnego. Z nazwisk znam tylko SS-manna Szczurka
no i Hössa. Ja znajdowałem się w Oświęcimiu od lipca 1943 r. do
października 1944 r. Byłem zatrudniony w Biurze pracy, w głównym
obozie - Arbeitsdienstführer -. Szefem biura był Emrich; jedna
z funkcji biura był rozdział więźniów na poszczególne kommandy i
kontrola pracy na komandzie. Emrich miał bezpośredni nadzór nad
wykorzystywaniem siły ludzkiej, regulował pracę komand, sam bez-
pośrednio kontrolował pracę w terenie i sam bił więźniów, gdy praca
nie wydawała mu się wydajna. Z komand chyba najcięższe było tzw.
kommando "Kobit" - praca polegała na odwadnianiu terenu. W tym
komandzie na 400 ludzi przeciętnie umierało 50 - 60 ludzi tygod-
niowo i taką nadwytkę dawaliśmy do komanda, aby nie było luk.
Zresztą prawie wszystkie komanda wracały niosąc trupy więźniów z
pracy. Biuro pracy nie kwestionowało dlaczego w komandzie już po
kilku dniach brakuje ludzi, a prosto przydzielało nowych. Ludzi
przecież było dość. Warunki pracy więc były ciężkie przekraczające
siły więźniów, zwłaszcza fizycznie wyniszczonego. Wyżywienie, prze-
cież w obozie, o ile ktoś nie otrzymywał paczek, było absolutnie nie-
wystarczające. - - - - -
SS-mann Szczurek był blockführerem, nie słyszałem o nim nic specjal-
nego. O nim mógłby więcej powiedzieć Mieczysław Tarnowski, podch.
z Sanoka, wzięcie krawiec z Bochni Stanisław Wołoch.

193
195

- 2 -

Fotografii SS-mannów nie rozpoznają prawdopodobnie dlatego, że
na terenie obozu chodzili SS-manni w furaczkach.

/-/ Ryszard Fogel.

Z oryginałem zgodny

Jan Salm
Sędzia Okręgowy Słubcy
Jan Salm

Biuro Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów